

ชื่อวิทยานิพนธ์

การศึกษาสาเหตุของการไม่ฟังตนเองในกลุ่มคนไทย
ในชนบทภาคเหนือ

ชื่อผู้เขียน

นายสุรทิน เหล็กงาม

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาปรัชญา

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ :

ดร.ณรงค์ศักดิ์ จันทนรงค์ ประธานกรรมการ

ผศ. ดร.สิงหน ค้ำขาว กรรมการ

ผศ. รุ่งเรือง บุญไญรัส กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ 2 ประการ คือ (1) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อเรื่องไสยศาสตร์ และความไม่เข้าใจคำสอนของพุทธศาสนากับการไม่ฟังตนเองในกลุ่มคนไทยที่นับถือพุทธศาสนาในชนบทภาคเหนือ (2) เพื่อหาแนวทางที่จะพัฒนาพุทธศาสนิกชนไทยในชนบทภาคเหนือให้มีพฤติกรรมฟังตนเองมากขึ้น

ในการวิจัย ได้ตั้งสมมุติฐานไว้ว่า "ความเชื่อเรื่องไสยศาสตร์ และความไม่เข้าใจหลักคำสอนของพุทธศาสนา มีความสัมพันธ์กับการไม่ฟังตนเองในกลุ่มคนไทยที่นับถือพุทธศาสนาในชนบทภาคเหนือ"

กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 200 คน โภมาโกยวิธีเลือกตัวอย่างแบบโควตา มีลักษณะเป็นเพศชาย สมรสแล้ว เป็นหัวหน้าครอบครัว บังอยู่ด้วยกัน และเป็นผู้นับถือพุทธศาสนา ซึ่งอาศัยอยู่ในพื้นที่ของอำเภอแม่ริม กอบสะเท็ก สันกำแพง และสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล โดยทำหนังสือถึงผู้ใหญ่บ้านของหมู่บ้านที่กลุ่มตัวอย่างพักอาศัยอยู่ โดยนำหนังสือไปติดต่อกับตนเอง เมื่อเป็นที่เข้าใจกันทั้งสองฝ่ายแล้ว จึงนำพนักงานสัมภาษณ์ออกไปทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งได้รับการตรวจสอบแก้ไขแล้วจากคุณครูวุฒิ พนักงานสัมภาษณ์เป็นครู อาจารย์ของศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนจังหวัดเชียงใหม่ โดยคัดเลือกเฉพาะผู้ที่เป็นคนเมืองเหนือ พุคค่าเมืองเชียงใหม่ได้ เป็นเพศชาย จำนวน 8 คน พนักงานสัมภาษณ์เหล่านี้ได้รับการฝึกอบรมเป็นอย่างดีแล้วจากผู้วิจัย

ลักษณะแบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 5 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 ถามข้อมูลส่วนบุคคล เช่น อายุ ระดับการศึกษา ฯลฯ
- ตอนที่ 2 ถามข้อมูลเกี่ยวกับความเชื่อเรื่องไสยศาสตร์
- ตอนที่ 3 ถามข้อมูลเกี่ยวกับความเข้าใจหลักคำสอนของพุทธศาสนา
- ตอนที่ 4 ถามข้อมูลเกี่ยวกับการฟังตนเอง
- ตอนที่ 5 ถามข้อมูลเกี่ยวกับการดำรงชีวิตทั่วไป

ผลของการวิจัย พบว่า สมมุติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ ไม่ได้รับการสนับสนุน แต่สิ่งที่น่าสนใจที่พบในการวิจัยครั้งนี้ คือ พบว่า "ความเชื่อเรื่องไสยศาสตร์มีความสัมพันธ์เชิงผกผันกับความเข้าใจหลักคำสอนของพุทธศาสนา อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01" ซึ่งแสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความเชื่อไสยศาสตร์สูง เป็นผู้ที่ไม่ค่อยมีความเข้าใจหลักคำสอนของพุทธศาสนา และขณะเดียวกัน กลุ่มตัวอย่างที่มีความเชื่อเรื่องไสยศาสตร์น้อย เป็นกลุ่มที่มีความเข้าใจหลักคำสอนของพุทธศาสนามากกว่า

นอกจากนี้ ผลการวิจัยได้ครอบคลุมถึงหัวข้อต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับ

ไสยศาสตร์ที่กลุ่มตัวอย่างมีความเชื่อมากที่สุด หัวข้อคำสอนของพุทธศาสนาที่
กลุ่มตัวอย่างไม่เข้าใจมากที่สุด พฤติกรรมที่ไม่พึงตนเองมากที่สุดของกลุ่มตัวอย่าง
และพฤติกรรมอื่น ๆ ที่แสดงถึงการไม่พึงตนเองของกลุ่มตัวอย่างชาวชนบท

รายงานการวิจัยได้เสนอแนะทางสำหรับนำผลการวิจัยไปประยุกต์
ใช้ในการพัฒนาประชาชนในชนบทให้เป็นคนมีคุณธรรม จริยธรรม รู้จักพึ่งตนเอง
เป็นคนมีเหตุผล ดำรงชีวิตอย่างปกติสุข โดยอาศัยหลักคำสอนของพุทธศาสนา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Sansai Districts of Chiang Mai Province.

Data were collected as follows. A letter of introduction was prepared and hand-carried to the headmen of the villages where the sample group resided. When there was mutual understanding regarding the data collection, interviews of the sample group were conducted. The instrument used was an interview schedule prepared specifically for this research and reviewed and corrected by a panel of experts. Interviewers were selected from officials of the Chiang Mai Nonformal Education Center who were fluent in the northern Thai dialect. The 8 male interviewers selected were given comprehensive training on interview methods by the researcher.

The interview schedule was divided into 5 parts:

Part 1 Personal data, e.g. age, level of education.

Part 2 Belief in magic.

Part 3 Understanding of principles of Buddhist teachings.

Part 4 Self-reliance.

Part 5 General data on one's lifestyle.

The results on this research were as follows. The research hypothesis was not supported; however, there was one interesting finding - Belief in magic showed an inverse relationship to understanding of the principles of Buddhist teachings,

significant at the .01 level. This means that those persons believing in magic have little understanding of Buddhist teachings, and vice versa.

In addition, this research identified and prioritized items of belief in magic, lack of understanding of Buddhist teachings, and non-self-reliant behaviors and other behaviors indicating lack of self-reliance.

This research included recommendations for the application of results in developing goodness, ethics, self-reliance, reason, and happiness through the principles of Buddhist teachings among the rural population.